

پدیده آورنده	خلیلی، حمزه ۱۳۴۲
عنوان	چگونگی مجازات سرقت (به همراه پرسش‌ها و پاسخ‌های پیرامون آن)
تکرار نام پدیدآور	مؤلف حمزه خلیلی
منشخصات نشر	فلم، ابتکار دانش، [ناشرین همکار] پاران فلم، فلم مکتون، گنج عرفان - ۱۳۹۰
منشخصات قاهری	۱۶۸
شابک	ISBN 978-600-111-263-8
وضعیت فهرست‌نویسی	فیبا
یادداشت	کتابنامه، ص. ۱۶۶ - ۱۶۱، همچنین به صورت زیرنویس
موضوع	دزدی - قوانین و مقررات ایران
موضوع	قانون کیفری - ایران
موضوع	دزدی - ایران - مقررات کیفری
موضوع	جرایم علیه اموال - ایران
موضوع	دزدی (فقه) - پرسش‌ها و پاسخ‌ها
موضوع	ایران - قوانین و احکام
شناخته افزوده	قرشی، زهرا السادات - ویراستار
شناخته افزوده	هوشنگی، طیبه - ویراستار
شناخته افزوده	معاونت برنامه‌ریزی و توسعه قضایی دادگستری کل استان قم
رده‌نگاره	۱۳۹۰ ج ۷ / ۸ / ۳۴۵ / ۵۵۰ / ۲۶۲
رده‌دهی	۳۴۵ / ۵۵۰ / ۲۶۲

وزارت دادگستری
اداره کسری کل استان قم

ناشر برقرارداد موسس حوزه انتشارات کتابهای (میراث) و (شایسته) تدوین (میراث) ۱۳۸۸ و (شایسته) تدوین (میراث) ۱۳۹۰ / کتاب منتخب انتشارات (میراث) ۱۳۸۸

نام کتاب/ چگونگی مجازات سرقت

(به همراه پرسش‌ها و پاسخ‌های پیرامون آن)

مؤلف/ حمزه خلیلی

ویراستاران: طیبه هوشنگی، زهرا السادات قرشی

صفحه آرای: آسیه بکاکی

ناشر: ابتکار دانش

نوبت چاپ: اول، زمستان ۱۳۹۰

تیراژ: ۲۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۱۱-۲۶۳-۸

قیمت: ۳۰۰۰ تومان

کلیه حقوق محفوظ است

چگونه مجازات سرق

به همراه پرسش ها و پاسخ های پیرامون آن

www.ketab.ir

فهرست مطالب

۷	 مقدمه
۱۱	 بخش اول: کلیات
۱۳	 فصل اول: موازین قانونی سرقت
۲۱	 فصل دوم: تعریف سرقت و حدود
۲۳	 گفتار اول: تعریف سرقت
۲۳	 الف: معنای لغوی
۲۴	 ب: معنای قانونی
۲۴	 گفتار دوم: تخریف حدود و تعزیر
۲۴	 الف: معنای لغوی
۲۵	 ب: معنای شرعی
۲۷	 فصل سوم: عناصر تشکیل دهنده جرم سرقت
۲۹	 گفتار اول: عنصر قانونی جرم
۲۹	 گفتار دوم: عنصر مادی جرم
۳۰	 گفتار سوم: عنصر روانی جرم
۳۳	 بخش دوم: انواع سرقت
۳۷	 فصل اول: سرقت مستوجب تعزیر
۳۹	 گفتار اول: سرقت‌های خاص
۳۹	 ۱- سرقت مقرون به آزار یا مسلحانه
۴۵	 ۲- سرقت مسلحانه گروهی در شب
۵۲	 ۳- سرقت ساده مستوجب تعزیر
۵۷	 ۴- کیف‌زنی یا جیب‌بری
۶۲	 ۵- سرقت وسایل و متعلقات مربوط به تأسیسات مورد استفاده عمومی
۶۶	 ۶- سرقت مقرون به یکی از شرایط مذکور در قانون
۶۹	 ۷- سرقت از موزه‌ها یا اماکن تاریخی و مذهبی
۷۰	 ۸- سرقت با استفاده غیرمجاز از آب، برق، گاز و تلفن
۷۲	 ۹- سرقت مشدد موضوع ماده ۶۵۱ قانون مجازات اسلامی

۷۵.....	۱۰- سرقت فاقد شرایط اجرای حد و موجب اخلال در نظم.....
۷۷.....	گفتار دوم: ملحقات سرقت.....
۷۷.....	۱- مداخله در اموال مسروقه.....
۹۳.....	۲- شروع به سرقت.....
۱۰۰.....	۳- شرکت در جرم سرقت.....
۱۱۰.....	۴- معاونت در جرم سرقت.....
۱۱۹.....	فصل دوم: سرقت مستوجب حد.....
۱۲۲.....	گفتار اول: حد سرقت.....
۱۲۲.....	گفتار دوم: تکرار یا تعدد سرقت حدی.....
۱۲۳.....	گفتار سوم: شرایط سرقت مستوجب حد.....
۱۲۳.....	۱- سارق به حد بلوغ شرعی رسیده باشد.....
۱۲۴.....	۲- سارق در حال سرقت عاقل باشد.....
۱۲۵.....	۳- سارق یا تهدید و اجبار وادار به سرقت نشده باشد.....
۱۲۵.....	۴- سارق قاصد باشد.....
۱۲۵.....	۵- سارق بداند و ملتفت باشد که مال غیر است.....
۱۲۶.....	۶- سارق بداند و ملتفت باشد که ربودن آن حرام است.....
۱۲۶.....	۷- صاحب مال، مال را در حرز قرار داده باشد.....
۱۲۷.....	۸- سارق به تنهایی یا به کمک دیگری هتک حرز کرده باشد.....
۱۲۷.....	۹- به اندازه نصاب در هر بار سرقت شود.....
۱۲۸.....	۱۰- سارق مضطر نباشد.....
۱۲۸.....	۱۱- سارق پدر صاحب مال نباشد.....
۱۲۹.....	۱۲- سرقت در سال قحطی صورت نگرفته باشد.....
۱۲۹.....	۱۳- حرز و محل نگهداری مال از سارق غصب نشده باشد.....
۱۲۹.....	۱۴- سارق مال را به عنوان دزدی برداشته باشد.....
۱۲۹.....	۱۵- مال مسروقه در حرز متناسب نگهداری شده باشد.....
۱۳۰.....	۱۶- مال مسروقه از اموال دولتی و وقف و مانند آن که مالک شخصی ندارد نباشد.....
۱۴۸.....	گفتار چهارم: شرایط اجرای حد.....
۱۴۸.....	۱- صاحب مال از سارق نزد قاضی شکایت کند.....
۱۴۸.....	۲- صاحب مال پیش از شکایت، سارق را نبخشیده باشد.....
۱۴۹.....	۳- صاحب مال پیش از شکایت، مال را به سارق نبخشیده باشد.....
۱۴۹.....	۴- مال مسروقه قبل از ثبوت جرم نزد قاضی، از راه خرید و مانند آن به ملک سارق درنیاید.....
۱۴۹.....	۵- سارق قبل از ثبوت جرم از این گناه توبه نکرده باشد.....
۱۵۹.....	جمع‌بندی.....
۱۶۱.....	پانویشت و منابع.....

مقدمه

سوق یا دزدی و شقوق مختلف آن پدیده‌ای جدید و ناشی از دستاوردهای فرهنگ و تمدن جدید غرب نیست؛ بلکه پدیده‌ای است که در جوامع گذشته «ساد» و هم در جوامع جدید و پیچیده «ارگانیکی» در اشکال مختلف آن وجود داشته و دارد و این پدیده آنومیک همراه با تحولات و دگرگونی‌ها به نحو بارزی تحول و تغییر یافته است و در اشکال جدیدتر، پیچیده‌تر و گاه جلوتر از تکنیک‌های پیشگیرانه و تدبیر پلیس، سیر تحولات خود را پیموده است.

در حال حاضر در اکثر قریب به اتفاق کشورها سرقت، بخش عمده‌ی فعالیت بزهکاران است. [۱]

هر چند که این پدیده آنومیک غالباً معلول شرایط سیاسی، اجتماعی و اقتصادی است و ریشه در نوع نظام‌های سیاسی مستقر در یک جامعه دارد و علل و عوامل مختلفی در ظهور و بروز آن نقش دارد؛ با این وجود با همه تلاش‌ها و تدابیر صورت گرفته از جانب حکومت‌ها، ملاحظه می‌کنیم که ساحت جوامع نه تنها از پدیده دزدی پاک نگردیده، بلکه به یک امر طبیعی در جوامع بدل گشته است. [۲]

رواج و اشاعه این پدیده، رابطه مستقیم و وثیقی با عملکرد و نحوه عمل حکومت‌گران از حیث عدالت‌ورزی، برابری، تقسیم عادلانه قدرت و ثروت در جامعه و بهره‌مندی نسبی قشرهای مختلف جامعه از فرصت‌ها و امکانات داشته و دارد؛ بنابراین به همان میزان که عقر به عمل حکومت‌گران، تناسب بیشتری با خواست‌ها و امکانات داشته باشد، طبیعی است که بزه و سایر ناهنجاری‌ها سیر نزولی‌تری در جامعه خواهد یافت و افراد هم آن‌گاه که احساس کنند می‌توانند از مسیرهای آسان و کم‌هزینه، امور خود را سامان دهند و وسایل دستیابی به اهداف هم فراهم است، طبیعی است که ورود به راه‌های پرهزینه برای کسب حداقل‌های زندگی به قیمت زیر پا گذاشتن عزت و شرف انسانی خود، اجتناب خواهند ورزید. [۳]

وجود بی‌عدالتی اجتماعی، ناهماهنگی در ساختار اقتصادی - اجتماعی جامعه، رشد باورهای غیراسلامی و رایج‌شدن خودخواهی، خودپسندی‌ها، حسادت‌های کورکورانه و رقابت‌های ناسالم، از جمله مواردی هستند که زمینه را برای ارتکاب سرقت از سوی جوانان آماده ساخته و در آن‌ها بدبینی، سرخورده‌گی و ناامیدی ایجاد کرده است و در نتیجه در وقوع این جرم سهم بسزایی دارند.

سرقت به انواعی از قبیل سرقت حدی و تعزیری تقسیم می‌شود که بروز و ظهور هر کدام از آن‌ها، جامعه را به لحاظ امنیت اجتماعی و مالی با مشکل مواجه می‌سازد. گرچه مجازات‌های مقرر در قانون مربوط به موضوع سرقت در کاهش جرم سرقت نقش حداقلی دارند، لکن در این کتاب نه از جهت نقش‌ها و علل و عوامل جرم سرقت، بلکه از حیث انطباق موضوع با مواد مقرر در قانون و نیز چگونگی به‌کارگیری مواد قانونی در موضوعات، به سرقت و انواع آن پرداخته شده است. پس از آن‌که هر کدام از انواع سرقت را مورد بحث و بررسی قرار داده است،

برای استفاده هر چه بهتر و بیشتر خواننده، نمونه‌ای از آراء صادره محاکم و نیز پرسش‌های فقهی که بعضاً حسب سکوت قانون از فقهای عظام استعمال شده، در این کتاب آورده شده است.

به نظر می‌رسد این کتاب با ویژگی‌های خاص خود نسبتاً جوابگوی نیازها خواهد بود چرا که منشأ پدیداری و تدوین این مجموعه نیازی بوده که در جریان مطالعه پرونده‌ها و پاسخگویی به مراجعین ایجاد شده است. امید است این مختصر توانسته باشد بخشی از نیازهای ذهنی و فکری خوانندگان عزیز را مرتفع سازد.

در پایان از زحمات و راهنمایی‌های همکاران محترم در معاونت برنامه‌ریزی و توسعه قضایی که در امر ویراستاری، طراحی، امور تایپ و چاپ این کتاب اهتمام ورزیده‌اند، قدردانی می‌نمایم.

حمزه خلیلی

دی ماه ۱۳۹۰